

be based on the development of effective mechanisms for the interaction of all agents of this market, as well as on the state support program.

Therefore, the Ukrainian commodity market of plant protection products is quite specific in its characteristics, its formation and development in war and post-war times requires special attention from the state, the scientific community, all market participants and society as a whole.

References:

1. Gromova T.M. The essence and peculiarities of the functioning of the commodity market. *Bulletin of ONU named after Mechnikova*. 2018. Vol. 23. Issue 3(68). P. 7-10.
2. Lysyuk V.M. To the theory of research and development of commodity markets. *Economic innovations*. 2010. Issue 40. P. 256-268.
3. Olefir V. Commodity market as an object of research. *Bulletin of KNEU*. 2008. № 3(5). P. 5-15.

Байлова О. О., Малькова О. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РИЗИКИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ В УКРАЇНІ

Кожне підприємство, будь то малий бізнес чи транснаціональна корпорація, стикається з різними ризиками, які можуть вплинути на його роботу та ефективність. Ці ризики можуть бути внутрішніми або зовнішніми та можуть виникати з різних джерел, таких як економічні фактори, конкуренція, дотримання нормативних вимог, технології, людські ресурси та стихійні лиха. Для ефективного управління цими ризиками підприємствам важливо мати комплексну структуру управління ризиками, яка визначає, оцінює та пом'якшує потенційні ризики. Ми розглянемо ризики в управлінні підприємством і типи ризиків, з якими стикаються підприємства України, з акцентом на різні стратегії, які підприємства можуть використовувати для управління цими ризиками.

Управління ризиками підприємства (ERM) – це процес виявлення, оцінки та управління ризиками, які можуть вплинути на здатність підприємства досягати своїх цілей. ERM є важливим аспектом корпоративного управління,

оскільки він дозволяє підприємствам приймати обґрунтовані рішення щодо ризику та оптимізувати компроміс між ризиком і прибутком [1]. Наведемо деякі ризики, з якими стикаються підприємства у своїй діяльності.

Фінансовий ризик – означає можливість збитків через коливання на фінансових ринках, непогашення кредитів або несподівані зміни процентних ставок чи курсів валют. Управління фінансовими ризиками передбачає виявлення та кількісну оцінку фінансових ризиків і впровадження стратегій для мінімізації впливу таких ризиків на фінансову діяльність конкретного підприємства.

Операційний ризик – це ризик втрати, що виникає внаслідок неадекватних або збійних процесів, людей, систем або зовнішніх подій. Приклади операційних ризиків включають системні збої, людські помилки, внутрішнє шахрайство, збитки, що виникли в результаті ненавмисного або недбалого невиконання професійних зобов'язань перед конкретними клієнтами. Головною різницею між іншими ризиками є те, що операційний з'являється в середині підприємства [3].

Політичні ризики – одні із головних ризиків, з якими стикаються підприємства. Для пом'якшення політичних ризиків, підприємства повинні прийняти проактивний підхід. Щоб керувати цим ризиком, підприємства в Україні мають розробити плани на випадок надзвичайних ситуацій. Це може включати диверсифікацію їх діяльності в інших країнах, зменшення їхнього впливу на Україну, розробка планів на випадок несподіваних політичних подій та за необхідністю їх коригування [4].

Економічні ризики. Економіка України характеризувалася нестабільністю в останні роки з періодами швидкого зростання, за якими слідувала рецесія. Пандемія COVID-19 також створила відчуття невизначеності, оскільки порушила ланцюжки поставок і знизила попит на товари та послуги, особливо в секторах туризму та гостинності. У 2022 році в країні почалась повномасштабна війна, що спричинила великих збитків у різних секторах економіки. Підприємства в Україні зіткнулися з такими викликами, як коливання валютних курсів, високий рівень інфляції та, навіть, ризик втрати майна через обстріли, через атаки на енергетику, зіпсування товару для продажу.

Для управління економічними ризиками підприємства в Україні повинні зосередитися на диверсифікації своєї діяльності в різних секторах економіки. Це може включати розширення на нові ринки або розробку нових продуктів чи послуг, які менш чутливі до економічних коливань. Крім того, підприємства повинні уважно стежити за економічними показниками, такими як зростання ВВП, інфляція та споживча впевненість, і за необхідності коригувати свою діяльність відповідно до змін економічних умов. Також сучасні умови дали поштовх для вміння швидкого пристосування до змін, адже невідомо що буде завтра.

Юридичні ризики. Україна має складну правову систему, в деяких сферах бюрократичну неефективність, що може збільшити правові ризики для підприємств, що працюють в Україні. Крім того, Україна перебуває в процесі впровадження низки законодавчих та регуляторних реформ, які можуть вплинути на бізнес, наприклад зміни трудового законодавства та нормативних актів щодо іноземних інвестицій. Для управління юридичними ризиками підприємства в Україні повинні тісно співпрацювати з юридичними консультантами, щоб забезпечити дотримання відповідних законів і нормативних актів [5].

У сучасному світі ризик є невід'ємною складовою управління підприємством. Ризики відображають можливі наслідки дій або бездіяльності та впливають на фінансовий стан підприємства. Тому важливо розуміти усю суть ризиків та мати знання, щодо їх запобігання або, при умові утворення – усунення.

Список використаних джерел:

1. Управління ризиками підприємства (ERM). URL: <https://uk.bienngoocruise.com/enterprise-risk-management>
2. Основні види ризиків та їх характеристика URL: <http://um.co.ua/8/8-12/8-121736.html>
3. Байєсівські моделі для оцінювання операційних ризиків у страхуванні. URL: https://ela.-kpi.ua/bitstream/123456789/44745/1/Shepel_bakalavr.pdf
4. Експерти назвали головні ризики, з якими стикнеться Україна у 2023 році URL: <https://www.5.ua/dv/life/297142>
5. Концепція подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності». URL: https://minjust.gov.ua/m/str_7094